Lietas arhīva Nr. CA-0151-20/35
ECLI:LV:RAT:2020:0611.C30545218.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 11.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesnese – referente Sandra Krūmiņa,
tiesnese Ilze Celmiņa,
tiesnese Svetlana Beļajeva,
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ par īres līguma izbeigšanu, izlikšanu un parāda piedziņu sakarā ar /pers. C/ un /pers. B/ apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.novembra spriedumu daļā, ar kuru apmierināta prasība par parāda piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Starp Rīgas Centra rajona 1.namu pārvaldi kā izīrētāju un /pers. A/ kā īrnieku 1995.gada 2.jūnijā, pamatojoties uz Rīgas pilsētas valdes Nekustamā īpašuma pārvaldes 1995.gada 28.aprīļa lēmumu, noslēgts dzīvojamās telpas – divistabu dzīvokļa /adrese A/, īres līgums uz nenoteiktu laiku. 1995.gada 28.aprīļa lēmumā kā īrnieka ģimenes locekļi norādīti sieva /pers. B/ un bērni /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/.

Dzīvokļa īpašums /adrese A/ ierakstīts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/un uz to nostiprināta īpašuma tiesība Rīgas pilsētas pašvaldībai.

Rīgas pilsētas pašvaldība dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības 2002.gada 21.oktobrī nodevusi Rīgas pašvaldības uzņēmumam bezpeļņas organizācijai namu pārvaldei "Rīgas Centrs", kuras tiesību un saistību pārņēmēja bija Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas centra apsaimniekotājs", kuras tiesību un saistību pārņēmēja no 2010.gada 29.decembra savukārt ir SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

[2] SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2018.gada 26.aprīlī cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/, ar kuru lūgusi:
- izbeigt 1995.gada 2.jūnija īres līgumu;
- izlikt atbildētājus ar visām mantām no dzīvojamās telpas /adrese A/ bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas;
- piedzīt solidāri no atbildētājiem īres un komunālo maksājumu parādu par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2018.gada 1.martam 7 883,84 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 1 248 EUR, kopā 9 131,84 EUR;
- noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos 6 % gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasītāja prasības pieteikumā atsaukusies uz likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 2., 9., 11.^{3}, 12., 28., 28.^{2} pantu, Civillikuma 1401., 1511., 1587., 2112., 2141.pantu un prasību pamatojusi ar šādiem apstākļiem.

Atbildētājiem ir nodrošināta iespēja lietot dzīvojamo telpu /adrese A/ un saņemt komunālos pakalpojumus, bet viņi ilgstoši nav pienācīgi pildījuši savas maksāšanas saistības, kā rezultātā uzkrājies parāds.

/pers. C/ 2018.gada 8.februārī iesniegusi prasītājai iesniegumu par izslēgšanu no īres līguma, bet pārējie atbildētāji joprojām lieto strīdus dzīvojamo telpu.

Prasītāja 2017.gada 15.septembrī nosūtījusi visiem atbildētājiem brīdinājumus par nepieciešamību samaksāt parādu viena mēneša laikā no brīdinājuma saņemšanas dienas, norādot, ka pretējā gadījumā tiks celta prasība tiesā par izlikšanu un parāda piedziņu. Tā kā atbildētāji brīdinājumus nav saņēmuši, prasītāja ievietojusi attiecīgu brīdinājumu 2017.gada 9.oktobra laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

[3] Atbildētājas/pers. C/ un /pers. B/ savā rakstveida paskaidrojumā prasību nav atzinušas, norādot šādus iebildumus.

Īrnieks /pers. A/1999.gada beigās pazudis bez vēsts. /pers. B/ 2000.gadā piedzimis dēls, /pers. C/ 2003.gadā piedzimis dēls, /pers. D/ iemitinājis dzīvoklī savu draudzeni, kā rezultātā dzīvošana vienā dzīvoklī kļuvusi neiespējama.

/pers. C/ dzīvokli atstājusi drīz pēc bērna piedzimšanas un dzīvojusi pie vecmāmiņas, vēlāk – īrētos dzīvokļos.

/pers. B/ dzīvokli atstājusi 2005.gadā un dzīvojusi īrētos dzīvokļos kopā ar savu jauno dzīvesbiedru.

Atbildētāji nav pienācīgi pildījuši maksāšanas saistības ģimenes sliktā mantiskā stāvokļa dēļ, bet vairākas reizes ir vērsušies SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", lai šo jautājumu risinātu. Viņi ir vēlējušies dzīvokli privatizēt vai noformēt īres līgumu uz cita ģimenes locekļa vārda, bet tas nav izdevies.

Arī /pers. D/ un /pers. E/ pēc kāda laika dzīvokli atstājuši, attiecības ar viņiem pārtrūkušas.

Atbildētāja/pers. C/ piešķirts trūcīgas personas statuss, arī /pers. B/ nav nekādu ienākumu.

[4] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.novembra spriedumu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasība apmierināta daļēji - nospriests izbeigt īres līgumu un izlikt atbildētājus ar viņiem piederošajām mantām no dzīvokļa /adrese A/ bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas; piedzīt solidāri no /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/, un /pers. E/ īres un komunālo maksājumu parādu par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 1.oktobrim 2 002,74 EUR; piedzīt solidāri no /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ īres un komunālo maksājumu parādu par laiku no 2009.gada 1.oktobra līdz 2018.gada 1.martam 5 881,10 EUR; noteikt, ka prasītājai ir tiesības saņemt solidāri no /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ likumiskos 6 % gadā no piedzītā parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Spriedumā norādīti šādi argumenti:

[4.1] Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 12.panta pirmā, otrā daļa nosaka, ka dzīvojamās telpas īres maksa maksājama dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos; maksa par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, maksājama normatīvajos aktos vai dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā. 1995.gada 2.jūnija īres līguma 2.punktā pielīgts, ka dzīvokļa īres maksas un maksa par komunālajiem pakalpojumiem maksājama par katru kārtējo mēnesi līdz mēneša 20.datumam.

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.pants paredz, ka īrnieka ģimenes locekļiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam un ka

pilngadīgajiem ģimenes locekļiem kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām. Līdzīgs noteikums ietverts arī īres līguma 7.1.punktā.

[4.2] Saskaņā ar minēto secināms, ka /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ kopā ar īrnieku /pers. A/ ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām no īres līguma noslēgšanas brīža.

Atbildētāji nav apstrīdējuši prasības pieteikumā norādīto, ka viņiem ir bijusi nodrošināta iespēja lietot izīrēto dzīvojamo telpu, un parāda aprēķinu, un nav iesnieguši tiesā samaksu apliecinošus dokumentus.

Lietai pievienotie dokumenti dod pamatu secinājumam, ka /pers. A/ no 1999.gada beigām dzīvoklī nav dzīvojis un atrodas bezvēsts prombūtnē, līdz ar to prasība pret viņu daļā par parāda piedziņu kā nepamatota noraidāma.

Lietai pievienotie dokumenti – citu dzīvojamo telpu īres līgumi, maksājumu dokumenti, kas apliecina īres un komunālo maksājumu samaksu par citām dzīvojamām telpām, dod pamatu secinājumam, ka /pers. B/ no 2009.gada 13.oktobra strīdus dzīvojamā telpā nedzīvo un neizmanto tajā sniegtos pakalpojumus, līdz ar to atzīstams, ka viņa ir atbildīga par īres un komunālo maksājumu parādu tikai par laiku līdz 2009.gada 1.oktobrim.

Lietai pievienotā izziņa par dzīvesvietas deklarēšanu apliecina, ka /pers. C/ no 2014.gada 16.oktobra dzīvesvietu deklarējusi citās dzīvesvietās, tomēr minētais nenozīmē to, ka viņa nav lietojusi apdzīvošanai arī strīdus dzīvojamo telpu, kā arī neatbrīvo viņu no maksāšanas saistībām. Viņa par izslēgšanu no strīdus dzīvokļa īres līguma prasītājai paziņojusi tikai 2018.gada 8.februārī.

Ņemot vērā minēto, atzīstams, ka parāds 2 002,74 EUR par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 1.oktobrim piedzenams solidāri no /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/, savukārt parāds 5 881,10 EUR par laiku no 2009.gada 1.oktobra līdz 2018.gada 1.martam piedzenams solidāri no /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/.

[4.3] Ņemot vērā, ka dzīvokļa īres un komunālo maksājumu parāds uzkrājies par laiku no 2003.gada, bet prasība par parāda piedziņu tiesā celta tikai 2018.gadā, secināms, ka prasītāja ir vilcinājusies ar prasības celšanu, t.i., nav rīkojusies godprātīgi, tādējādi ļaujot pieaugt likumiskajiem nokavējuma procentiem, līdz ar to ir pamats piemērot Civillikuma 1657.pantu un prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu noraidīt.

[4.4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājam nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos 6 % gadā no piedzītām parādu summām par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta noteikumu, ka procentu pieaugums apstājas, kad tas sasniedzis pamatkapitāla lielumu.

[4.5] Maksājumu parāds ievērojami pārsniedz trīs mēnešu maksājumu kopsummu, līdz ar to ir konstatējams likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 28.^{2} panta pirmajā daļā noteiktais pamats īres līguma izbeigšanai un atbildētāju izlikšanai no dzīvojamās telpas. Atbildētāji ir minētā likuma 28.^{2} panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā brīdināti par īres līguma izbeigšanu.

[5] Atbildētāja/pers. C/ iesniegusi apelācijas sūdzību, ar kuru pārsūdzējusi pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru no viņas piedzīts parāds un noteikts, ka prasītājai ir tiesības saņemt no viņas likumiskos 6 % gadā no piedzītām parādu summām par laiku līdz sprieduma izpildei.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi iebildumi.

[5.1] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka /pers. C/ no īres līguma noslēgšanas brīža ir pienākums pildīt no īres līguma izrietošās maksāšanas saistības. Atbildētāja īres līguma noslēgšanas brīdī bijusi nepilngadīga, nekad nav izteikusi gribu tikt iemitinātai strīdus dzīvojamā telpā un uzņemties no īres līguma izrietošās saistības.

/pers. C/ laikā, par kuru tiek piedzīts parāds, strīdus dzīvoklī nav dzīvojusi, jo ne vēlāk kā 2003.gada pavasarī bija to atstājusi kopā ar savu jauno ģimeni, kurā /datums/piedzimis dēls /pers. F/. Atbildētāja 2003.gada pavasarī ir mutvārdos informējusi izīrētāju par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanos.

[5.2] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka atbildētāji nav apstrīdējuši parāda aprēķinu, lai gan /pers. C/ prasību pilnībā nav atzinusi. Parāda aprēķins ir nepilnīgs un nav saprotams.

[5.3] Tiesa nav izvērtējusi, vai prasībai kaut kādā daļā nav iestājies noilgums.

[6] Atbildētāja/pers. B/ iesniegusi apelācijas sūdzību, ar kuru pārsūdzējusi pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru no viņas piedzīts parāds un tiesas izdevumi, un noteikts, ka prasītājai ir tiesības saņemt no viņas likumiskos 6 % gadā nopiedzītās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[6.1] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka /pers. B/ no īres līguma noslēgšanas brīža kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par īres līguma saistību izpildi. Atbildētāja nekad nav izteikusi gribu tikt iemitinātai strīdus dzīvojamā telpā un uzņemties no īres līguma izrietošās saistības.

/pers. B/ no 2005.gada strīdus dzīvoklī nav dzīvojusi. Atbildētāja pēc dzīvokļa atbrīvošanas 2005.gadā ir mutvārdos informējusi izīrētāju par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanos.

[6.2] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka atbildētāji nav apstrīdējuši parāda aprēķinu, lai gan /pers. B/ prasību pilnībā nav atzinusi. Parāda aprēķins ir nepilnīgs un nav saprotams.

[6.3] Tiesa nav izvērtējusi, vai prasībai kaut kādā daļā nav iestājies noilgums.

[7] Prasītāja SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzībām nav sniegusi.

M o t ī v u d a ļ a

[8] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, rakstveida procesā pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos pierādījumus, apsvērusi apelācijas sūdzībās norādītos argumentus, atzīst, ka /pers. B/ un /pers. C/ apelācijas sūdzības ir daļēji pamatotas un ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasība apelācijas instances tiesā izskatāmajā daļā ir daļēji pamatota šādu apsvērumu dēļ.

[8.1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 22.novembra spriedums daļā, ar kuru nospriests izbeigt 1995.gada 2.jūnija īres līgumu, izlikt /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ no dzīvojamās telpas /adrese A/, noraidīta prasība pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ par likumisko procentu piedziņu, noraidīta prasība pret /pers. A/ par īres un komunālo maksājumu parāda piedziņu, noraidīta prasība pret /pers. B/ par īres un komunālo maksājumu parāda par laiku no 2009.gada oktobra piedziņu, ar apelācijas sūdzību nav pārsūdzēts, līdz ar to ir stājies likumīgā spēkā.

Apelācijas kārtībā atkārtoti izskatāma SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasība pret /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ par īres un komunālo maksājumu parāda par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 1.oktobrim solidāru piedziņu un prasība pret /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ par īres un komunālo maksājumu parāda par laiku no 2009.gada 1.oktobra līdz 2018.gada 1.martam solidāru piedziņu, kā arī jautājums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu.

[8.2] Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 12.panta pirmā, otrā daļa nosaka, ka dzīvojamās telpas īres maksa maksājama dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos un ka maksa par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, maksājama normatīvajos aktos vai dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā.

1995.gada 2.jūnija īres līguma 2.punktā pielīgts, ka dzīvokļa īres maksa un maksa par komunālajiem pakalpojumiem maksājama par katru kārtējo

mēnesi līdz mēneša 20.datumam.

[8.3] /pers. B/ un /pers. C/ nepamatoti uzskata, ka, tā kā viņas nav izteikušas gribu tikt iemitinātām dzīvoklī /adrese A/ un uzņemties īres līguma saistības, viņas arī nav atbildīgas par maksāšanas saistību izpildi solidāri ar īrnieku.

Lietai pievienotais Rīgas pilsētas valdes nekustamā īpašuma pārvaldes 1995.gada 28.aprīļa lēmums, uz kura pamata tika noslēgts 1995.gada 2.jūnija īres līgums, apliecina, ka /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ strīdus dzīvojamā telpā /adrese A/ tika iemitināti kā īrnieka /pers. A/ ģimenes locekļi. Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otrā daļa savukārt paredz, ka īrnieka ģimenes locekļiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam un ka pilngadīgajiem ģimenes locekļiem kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām.

Saskaņā ar minēto /pers. A/ ģimenes locekļi – sieva /pers. B/ no īres līguma noslēgšanas brīža un bērni no pilngadības sasniegšanas brīža (/pers. D/ - no /datums/, /pers. C/ – no /datums/, /pers. E/ – no /datums/) kopā ar īrnieku bija solidāri atbildīgi par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām.

[8.4] Pienākums kārtot ar dzīvojamās telpas īri saistītos maksājumus īrnieka ģimenes loceklim ir tad, ja viņš attiecīgajā dzīvojamā telpā faktiski dzīvo un izmanto tajā sniegtos komunālos pakalpojumus.

Latvijas Republikas Augstākā tiesa, tulkojot likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otro daļu, skaidrojusi, ka priekšnoteikums tam, lai īrnieka ģimenes loceklim (atšķirībā no īrnieka) noteiktu pienākumu samaksāt īres un citu maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, parādu, ir apstāklis, ka viņš īres priekšmetu reāli lietojis (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2017.gada 31.marta spriedums civillietā Nr.SKC-144/2017, Nr.C04407310).

Pierakstīšanās fakts vai dzīves vietas deklarēšana uzskatāma par prezumpciju, ka pierakstītā persona vai persona, kas dzīves vietu deklarējusi, tiešām tur dzīvo, ja vien šī persona nepierāda pretējo.

[8.4.1] /pers. D/ un /pers. E/ pirmās instances tiesas spriedumu par viņu izlikšanu no dzīvokļa /adrese A/ un parāda piedziņu par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2018.gada 1.martam nav pārsūdzējuši, līdz ar to ir pamats secinājumam, ka viņi strīdus dzīvojamo telpu šajā laikā ir reāli lietojuši.

[8.4.2] /pers. B/ paskaidrojumi, ka viņa jau 2005.gadā strīdus dzīvokli ir atstājusi un vairs nav lietojusi, un ka jau 2005.gadā ir informējusi prasītāju par dzīvokļa lietošanas tiesību izbeigšanos, neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā.

Lietai pievienotie pierādījumi dod pamatu secinājumam, ka viņa strīdus dzīvojamā telpā līdz 2009.gada oktobrim ir dzīvojusi. Atbildētāja ir iesniegusi tiesā viņas 2009.gada 13.oktobrī noslēgtu dzīvojamās telpas /adrese B/ īres līgumu, kurā pati norādījusi, ka viņas dzīvesvieta ir /adrese A/. Kā izriet no ierakstiem Personu datu pārlūkā, uz prasības celšanas brīdi /pers. B/ dzīvesvieta joprojām bija deklarēta strīdus dzīvoklī /adrese A/ un tikai tiesvedības laikā viņa dzīvesvietu deklarējusi citā adresē /adrese C/.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka /pers. B/ laikā no 2003.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 1.oktobrim bija pienākums solidāri ar īrnieku pildīt no dzīvojamās telpas /adrese A/ īres līguma izrietošās maksāšanas saistības.

[8.4.3] /pers. C/ paskaidrojumi, ka viņa jau 2003.gadā strīdus dzīvokli ir atstājusi un nav to lietojusi, un ka jau 2003.gadā ir informējusi prasītāju par dzīvokļa lietošanas tiesību izbeigšanos, neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā.

Apelācijas tiesvedības laikā tiesā iesniegtie pierādījumi – Rīgas pilsētas pašvaldības Iedzīvotāju dzīvesvietas reģistrācijas nodaļu izziņas, citu dzīvojamo telpu īres līgumi, maksājumu dokumenti, dod pamatu secinājumam, ka atbildētāja strīdus dzīvokli atstājusi 2014.gada 1.oktobrī un turpmāk to nav lietojusi. /pers. C/ 2014.gada 1.oktobrī noslēgusi dzīvojamās telpas /adrese D/ īres līgumu un 2014.gada 16.oktobrī tur deklarējusi dzīvesvietu, 2015.gada 30.jūlijā noslēgusi dzīvojamās telpas /adrese E/ īres līgumu un 2015.gada 3.jūlijā tur deklarējusi dzīvesvietu, 2017.gada 31.jūlijā noslēgusi pašvaldības sociālā dzīvokļa /adrese F/ īres līgumu un 2017.gada 8.augustā tur deklarējusi dzīvesvietu, kā arī laikā no 2014.gada oktobra ir veikusi maksājumus par minētajām īrētajām dzīvojamām telpām. /pers. C/ ir izveidojusies sava ģimene, kurā bez viņas ir arī nepilngadīgais dēls /pers. F/, dzimis /datums/.

Apstākli, ka /pers. C/ tikai 2018.gada 8.februārī ir rakstveidā informējusi SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par izslēgšanu no dzīvokļa /adrese A/ īres līguma, tiesa izskaidro ar to, ka viņa nav zinājusi par pienākumu iesniegt izīrētājam šādu iesniegumu un ka to ir izdarījusi pēc tam, kad ir saņēmusi prasītājas brīdinājumu par parāda samaksu.

Ņemot vērā minēto, atzīstams, ka /pers. C/ līdz 2014.gada septembrim bija pienākums solidāri ar izīrētāju pildīt no dzīvojamās telpas /adrese A/ īres līguma izrietošās saistības.

[8.5] SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" ir komersants, līdz ar to uz tās prasījumiem, kas izriet no komercdarījuma, attiecas Komerclikuma 406.pantā noteiktais trīs gadu noilguma termiņš.

Tiesu praksē vairākkārt atzīts, ka noilguma notecējums tiesai jāņem vērā tikai tad, ja uz to ierunas veidā atsaucas atbildētājs (sk. piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2015.gada 30.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-46/2015, Nr.C04256806; 2018.gada 6.decembra spriedumu lietā Nr.SKC-292/2018, Nr.C15233015).

[8.5.1] /pers. D/ un /pers. E/ spriedumu nav pārsūdzējuši, kā arī nav izteikuši iebildumus par prasības noilgumu, līdz ar to tiesa nevērtē, vai prasībai pret viņiem par parāda piedziņu ir iestājies noilgums.

[8.5.2] Apelācijas sūdzības iesniedzējas /pers. B/ un /pers. C/ ir izteikušas iebildumus par prasības noilgumu, līdz ar to šis apstāklis ir pārbaudāms, t.sk. izvērtējot, vai noilguma termiņš nav ticis pārtraukts.

Komerclikums neregulē noilguma pārtraukumu, līdz ar to šajā jautājumā piemērojamas Civillikuma normas, t.sk. tā 1905.pants, kas nosaka, ka atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Kreditora atgādinājumam, lai tas būtu ielasāms Civillikuma 1905.pantā, ir jābūt paziņotam individuāli un personiski parādniekam, un tajā jābūt nepārprotami paustai kreditora gribai prasīt konkrētās saistības izpildi (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2017.gada 4.jūlija spriedumu lietā Nr.SKC-248/2017, Nr.C20229814).

Kā izriet no prasības pieteikumā norādītā un tam pievienotajiem dokumentiem, prasītāja tikai 2017.gada 15.septembrī ir nosūtījusi /pers. B/ un /pers. C/ brīdinājumus par pienākumu segt īres un komunālo maksājumu parādu, bet tos kā neizsniegtus ir saņēmusi atpakaļ, tāpēc ir ievietojusi attiecīgu brīdinājumu 2017.gada 9.oktobra laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Ņemot vērā minēto un lietā noskaidroto, ka /pers. B/ no 2009.gada 13.oktobra un /pers. C/ no 2014.gada 1.oktobra strīdus dzīvoklī nav dzīvojušas, par atgādinājumu Civillikuma 1905.panta izpratnē uzskatāms 2017.gada 9.oktobra brīdinājums.

Secināms, ka prasītāja no /pers. B/ un /pers. C/ varētu prasīt parādu, kas veidojies no 2014.gada oktobra, bet, ņemot vērā lietā noskaidroto, ka ne viena, ne otra šajā laikā strīdus dzīvoklī vairs nav dzīvojušas, prasība pret viņām par parāda piedziņu kā nepamatota noraidāma.

[8.6] Vadoties no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, kas paredz, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts apelācijas sūdzībā, Rīgas apgabaltiesai nav pamata pārvērtēt pirmās instances tiesas atzinumu, ka parāds 7 883,84 EUR par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2018.gada 1.martam piedzenams solidāri no /pers. D/ un /pers. E/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/ likumiskos 6 % gadā no piedzītās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[8.7] Pirmās instances tiesa ir pienācīgi izvērtējusi lietas apstākļus un ir taisījusi pamatotu spriedumu daļā par parāda piedziņu. Apelācijas instances tiesa atšķirīgu spriedumu taisījusi tāpēc, ka apelācijas sūdzībai tika pievienoti jauni pierādījumi, kas dod pamatu citiem secinājumiem, un izteikti iebildumi par prasības noilgumu.

[8.8] Prasītāja, ceļot prasību par izlikšanu par summu 647,28 EUR un par parāda piedziņu par summu 9 131,84 EUR, kopā par summu 9 779,12 EUR, saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 1., 8., 10.punktu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta c apakšpunktu ir samaksājusi valsts nodevu 605,28 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 11,48 EUR. Prasītājai ir bijuši arī izdevumi 35,58 EUR sakarā ar sludinājumu ievietošanu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", ar kuriem uz lietas izskatīšanu aicināts /pers. A/.

/pers. B/, iesniedzot apelācijas sūdzību, ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša 2019.gada 22.marta lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, tika atbrīvota no valsts nodevas 300,41 EUR samaksas valsts ienākumos. Atbildētāja/pers. C/, iesniedzot apelācijas sūdzību, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 16.punktu, bija atbrīvota no valsts nodevas 544,63 EUR samaksas valsts ienākumos. /pers. C/ no 2019.gada 28.februāra, t.i., pēc pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas ir saņēmusi valsts nodrošināto juridisko palīdzību, kas valstij izmaksājusi 185 EUR.

Apmierinot prasību pret visiem pieciem atbildētājiem daļā par izlikšanu, no viņiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piespriežami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram – valsts nodeva 40,06 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 11,48 EUR, kopā 51,54 EUR, t.i., no katra 10,31 EUR. No /pers. A/ piespriežami arī prasītājas samaksātie ar sludinājumu ievietošanu laikrakstā saistītie izdevumi 35,58 EUR. Apmierinot prasību pret /pers. D/ un /pers. E/ par parāda 7 883,84 EUR piedziņu, no viņiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piespriežami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram – valsts nodeva 487,97 EUR, t.i., no katra 243,99 EUR. Apkopojot minēto, no /pers. A/ par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi kopā 45,89 EUR, no /pers. D/ – 254,30 EUR, no /pers. E/ – 254,30 EUR, no /pers. B/ – 10,31 EUR, no /pers. C/ – 10,31 EUR.

Apmierinot /pers. B/ apelācijas sūdzību un noraidot prasību pret viņu par parāda piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu no prasītājas valsts ienākumos piespriežama iepriekš nesamaksātā valsts nodeva par apelācijas sūdzības iesniegšanu 300,41 EUR. Apmierinot /pers. C/apelācijas sūdzību un noraidot prasību pret viņu par parāda piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu no prasītājas valsts ienākumos piespriežama iepriekš nesamaksātā valsts nodeva par apelācijas sūdzības iesniegšanu 544,63 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.[1] panta otro daļu, 42.panta otro daļu no prasītājas valsts ienākumos piespriežami arī izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 185 EUR. Apkopojot minēto, no prasītājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva kopā 845,04 EUR un izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 185 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam nosakāms, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432. – 434.pantu, 454.panta pirmo, otro daļu, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu pilnīgi apmierināt.

Piedzīt solidāri no /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, īres un komunālo maksājumu parādu par laiku no 2003.gada 1.jūlija līdz 2018.gada 1.martam 7 883,84 EUR.

Noteikt, ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" ir tiesības saņemt solidāri no /pers. D/ un /pers. E/ likumiskos 6 % gadā no piedzītās, bet nesamaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu pilnīgi noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 45,89 EUR.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 254,30 EUR.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 254,30 EUR.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 10,31 EUR.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, tiesas izdevumus 10,31 EUR.

Piedzītās naudas summas iemaksājamas vienā no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" kontiem:

- AS "Citadele banka" konta Nr.LV83PARX0013044380019;
- Swedbank AS konta Nr.LV98HABA0551030734837;
- Luminor Bank AS konta Nr.LV63RIKO0002013197596;
- Luminor Bank AS konta Nr.LV57NDEA0000083069550;
- AS "SEB banka" konta Nr.LV65UNLA0050017186820;
- AS "Norvik banka" konta Nr.LV14LATB0002010102046.

Piedzīt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, valsts ienākumos valsts nodevu 845,04 EUR un izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 185 EUR. Valsts nodeva iemaksājama Valsts kases kontā Nr.LV55TREL1060190911200, norādot, ka saņēmējs ir Valsts kase, iemaksas mērķis - valsts nodeva civillietā Nr.C30545218.

Izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību iemaksājami Valsts kases kontā Nr.LV34TREL10600001239300, norādot, ka saņēmējs ir Valsts kase, iemaksas mērķis – izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietā Nr.C30545218.

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Senātā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā un samaksājot drošības naudu 300 EUR. Drošības nauda iemaksājama Valsts kases kontā Nr.LV83TREL8280010000000, norādot, ka saņēmējs ir Latvijas Republikas Senāts, iemaksas mērķis – drošības nauda par kasācijas sūdzību civillietā Nr.C30545218.

Tiesneses	S.Krūmiņa
	I.Celmiņa
	S.Beļajeva